

Predmet C-168/21**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

16. ožujka 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Cour de cassation (Francuska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

26. siječnja 2021.

Žalitelj u kasacijskom postupku:

Procureur général près la cour d'appel d'Angers (Glavni državni odvjetnik pri Žalbenom sudu u Angersu)

I. Predmet i podaci o žalbi:

- 1 Presudom od 9. listopada 2009. Corte di appello di Genova (Žalbeni sud u Genovi, Italija) osobi KL izrekao je kaznu zatvora zbog četiriju kaznenih djela počinjenih tijekom prosvjeda protiv sastanka na vrhu skupine G8.
- 2 Najteža kazna zatvora (deset godina) izrečena je zbog kaznenog djela „devastazione e saccheggio” (uništavanje i pljačka) (članak 419. Codice penale (talijanski Kazneni zakon)) koje se sastoji od sedam radnji izvršenih tijekom istog protupravnog postupanja, odnosno:
 1. oštećenja gradske infrastrukture i javnog vlasništva;
 2. oštećenja i pljačke gradilišta;
 3. potpunog uništenja prostorija kreditne institucije „Credito Italiano”;
 4. potpunog uništenja vozila Fiat Uno požarom;
 5. potpunog uništenja prostorija kreditne institucije „Carige” požarom;
 6. potpunog uništenja vozila Fiat Brava požarom;

7. potpunog uništenja i pljačke supermarketa.
- 3 Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud, Italija) odbio je žalbu osobe KL.
 - 4 Talijanska pravosudna tijela izdala su 6. lipnja 2016. europski uhidbeni nalog protiv osobe KL radi izvršenja kazni zatvora.
 - 5 Presudom od 4. studenoga 2020. chambre de l’instruction d’Angers (istražno vijeće u Angersu, Francuska) u biti je odbio predati osobu KL talijanskim tijelima radi izvršenja europskog uhidbenog naloga jer je izdan radi izvršenja kazne zatvora od deset godina izrečene zbog uništavanja i pljačke.
 - 6 Naime, istražno vijeće istaknulo je da se dva postupanja na kojima se temelji to kazneno djelo, odnosno, s jedne strane, oštećenje prostorija društva Credito Italiano (postupanje br. 3), i, s druge strane, oštećenje vozila Fiat Brava požarom (postupanje br. 6), u Francuskoj ne mogu smatrati kaznenim djelom.
 - 7 S jedne strane, osoba KL samo se nalazila u blizini financijske institucije dok su je ostali pripadnici iste skupine uništavali, i, s druge strane, što se tiče uništenja i požara na vozilu, osoba KL samo je viđena „blizu automobila” s palicom u ruci.
 - 8 Istražno vijeće stoga je zaključilo da za ta dva djela nije ispunjen uvjet dvostruke kažnjivosti jer osoba KL nije osobno sudjelovala u materijalnoj radnji koja je kažnjiva u francuskom pravu.
 - 9 Budući da je talijanski sudac sedam djela analizirao kao neodvojivu cjelinu, uvjet dvostruke kažnjivosti nalaže da se odbiju sva neodvojiva djela koja se člankom 419. talijanskog Kaznenog zakona sankcioniraju kao uništenje i pljačka.
 - 10 Glavni državni odvjetnik u Angersu podnio je protiv te presude žalbu u kasacijskom postupku.

II. Pravo Unije:

Povelja Europske unije o temeljnim pravima

- 11 U članku 49., naslovljenom „Načela zakonitosti i razmjernosti kaznenih djela i kazni”, određuje se:

„[...]”

3. Strogost kazne ne smije biti nerazmjerna kaznenom djelu.”

Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (2002/584/PUP)

- 12 U članku 2., naslovljenom „Područje primjene europskog uhidbenog naloga”, određuje se:

„[...]”

4. Za kaznena djela koja nisu obuhvaćena stavkom 2., tražena osoba može biti predana pod uvjetom da djela zbog kojih je izdan europski uhidbeni nalog predstavljaju kazneno djelo u skladu s pravom države članice izvršenja, bez obzira na elemente ili opis kaznenog djela.”

- 13 U članku 4., naslovljenom „Razlozi za moguće neizvršenje europskog uhidbenog naloga”, određuje se:

„Pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga:

1. ako, u jednom od slučajeva iz članka 2. stavka 4., djelo zbog kojega je izdan europski uhidbeni nalog ne predstavlja kazneno djelo u skladu s pravom države članice izvršenja; [...]”

III. Žalba Glavnog državnog odvjetnika u Angersu:

- 14 S obzirom na to da je istražno vijeće smatralo da nisu utvrđena dva kaznena djela oštećenja društva Credito Italiano te uništenja i požara na vozilu Fiat Brava, državni odvjetnik osobito smatra da je na njemu bilo da samo provjeri da izrečena kazna ne premašuje najvišu kaznu koja se može izreći za kaznena djela za koja postoji dvostruka kažnjivost.
- 15 U tom pogledu, nezavisni odvjetnik pri Couru de cassation (Kasacijski sud) dodaje da se, kao prvo, na temelju okolnosti da barem jedno od sedam postupanja, koja su utvrđena u odnosu na osobu KL kao lakše kazneno djelo uništavanja i pljačke, nije kažnjivo u skladu s francuskim kaznenim pravom, ne može zaključiti da uvjet dvostruke kažnjivosti nije ispunjen za to kazneno djelo. Naime, prema njegovu mišljenju, u Francuskoj se mogla utvrditi odgovornost osobe KL zbog oštećenja ili krađe za ostalih pet postupanja utvrđenih kao kazneno djelo uništavanja i pljačke te se ne osporava da su ta djela dovoljna za utvrđivanje tog kaznenog djela u skladu s talijanskim pravom.
- 16 Kao drugo, tvrdi da zbog rasuđivanja istražnog vijeća, koje se temelji na neodvojivosti postupanja utvrđenih kao kazneno djelo uništavanja i pljačke, treba ocijeniti uvjete u kojima to kazneno djelo treba smatrati utvrđenim u skladu s talijanskim pravom, što premašuje njegove ovlasti u okviru nadzora dvostruke kažnjivosti.

- 17 Konačno, navodi da rješenje koje uključuje odbijanje predaje radi izvršenja kazne izrečene zbog uništavanja i pljačke osigurava nekažnjavanje dotične osobe za sva tako sankcionirana djela iako za većinu njih nije sporno da je predaja bila moguća, a sankcija opravdana.
- 18 U tom se pogledu poziva na sudsku praksu Coura de cassation (Kasacijski sud) prema kojoj se predaja tražene osobe na temelju europskog uhidbenog naloga može odobriti ako je jedinstvena kazna izrečena za barem jedno kazneno djelo koje ispunjava uvjete predviđene člancima 695-12 i 695-23 Codea de procédure pénale (Zakonik o kaznenom postupku) (koji se nalaze u poglavlju posvećenom europskom uhidbenom nalogu) i ako ne prelazi najvišu kaznu koja se može izreći za kaznena djela koja mogu dovesti do predaje.
- 19 Tvrdi da to rješenje treba primijeniti i u slučaju osuđujuće presude za jedinstveno kazneno djelo koje čini više materijalnih postupanja čiji jedan dio ne može dovesti do predaje.

IV. Ocjena Coura de cassation (Kasacijski sud)

- 20 U žalbi se ističu pitanja koja se odnose na uvjet dvostruke kažnjivosti i primjenu načela proporcionalnosti u državi izvršenja.

Uvjet dvostruke kažnjivosti

- 21 Članak 2. stavak 4. Okvirne odluke 2002/584/PUP omogućuje državi izvršenja da za kaznena djela koja se ne nalaze na popisu trideset i dvaju kaznenih djela predviđenih u stavku 2. uvjetuje predaju time da djela zbog kojih je izdan europski uhidbeni nalog predstavljaju kazneno djelo u skladu s pravom države članice izvršenja, bez obzira na elemente ili opis kaznenog djela.
- 22 Slijedom toga, članak 4. iste okvirne odluke, koji se odnosi na razloge za moguće neizvršenje europskog uhidbenog naloga, u svojem stavku 1. predviđa mogućnost da pravosudno tijelo izvršenja odbije izvršiti europski uhidbeni nalog ako nije ispunjen uvjet dvostruke kažnjivosti.
- 23 Iz sudske prakse Suda (presuda od 11. siječnja 2017., Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, t. 38.) proizlazi da je tijekom ocjene dvostruke kažnjivosti na nadležnom tijelu države izvršenja da provjeri može li se za materijalne elemente kaznenog djela, kako su izloženi u presudi koju je izreklo nadležno tijelo države izdateljice naloga, također, kao takve, u slučaju da su se dogodili na području države izvršenja, izreći kazna na tom području.
- 24 Sud pojašnjava da, s obzirom na to da je uvjet dvostruke kažnjivosti iznimka od pravila načela priznavanja presude i izvršenja kazne, područje primjene razloga za odbijanje priznavanja presude i izvršenja kazne, koji se temelji na nepostojanju dvostruke kažnjivosti, kako je navedeno u članku 9. stavku 1. točki (d) Okvirne odluke 2008/909, treba strogo tumačiti kako bi se ograničilo slučajeve

nepriznavanja i neizvršavanja (presuda od 11. siječnja 2017., Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, t. 46.).

- 25 Konačno, navodi da nije potrebno savršeno podudaranje ni između sastavnih elemenata kaznenog djela, kako je kvalificirano u pravu države u kojoj je izdan uhidbeni nalog i u pravu države izvršenja, ni u nazivu ili klasifikaciji tog kaznenog djela prema odnosnim nacionalnim pravima (presuda od 11. siječnja 2017., Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, t. 35.).
- 26 U ovom je slučaju osoba KL osuđena na deset godina zatvora zbog uništavanja i pljačke jer je počinila niz od sedam djela oštećenja ili pljačke. Chambre de l'instruction de la cour d'appel d'Angers (istražno vijeće Žalbenog suda u Angersu) zaključio je da se dva od tih postupanja ne mogu kazniti u francuskom pravu. Suprotno tomu, utvrdio je da se pet oštećenja u Francuskoj mogu kazniti kao organizirana krađa s oštećenjem.
- 27 U talijanskom pravu, kazneno djelo uništavanja i pljačke odnosi se na višestruke, teške radnje uništavanja i oštećivanja koje ne proizlaze samo iz štete nanesene vlasnicima navedenih dobara, nego i iz narušavanja javnog reda kojim se narušava normalan tijek života građana.
- 28 U francuskom kaznenom pravu narušavanje javnog reda masovnim uništavanjem pokretne ili nepokretne imovine nije posebno kažnjivo. Kažnjavaju se samo uništavanja, oštećenja i krađa s oštećenjima koji su eventualno organizirani i mogu nanijeti štetu vlasnicima imovine.
- 29 Stoga se postavlja pitanje je li to narušavanje javnog reda koje su kao bitan element kaznenog djela uništavanja i pljačke protiv osobe KL utvrdili Corte d'appello di Genova (Žalbeni sud u Genovi) i Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) relevantno za ocjenu uvjeta dvostruke kažnjivosti.
- 30 Iako u talijanskom i francuskom pravu nije potrebno savršeno podudaranje sastavnih elemenata kaznenog djela, ipak se čini da je narušavanje javnog reda ključan element kaznenog djela uništavanja i pljačke.
- 31 Iz toga slijedi da se u tom slučaju čini da primjena načela dvostruke kažnjivosti nije toliko očita da ne ostavlja prostora nikakvoj razumnoj sumnji.
- 32 U tom pogledu Cour de cassation (Kasacijski sud) Sudu upućuje prva dva pitanja navedena u nastavku teksta.

Ocjena države članice izvršenja u pogledu proporcionalnosti europskog uhidbenog naloga

- 33 Čak i ako načelo dvostruke kažnjivosti nije prepreka za predaju, postavlja se pitanje o proporcionalnosti kazne za koju se traži predaja samo u odnosu na djela koja ispunjavaju uvjet dvostruke kažnjivosti.

- 34 Iz sudske prakse Suda proizlazi da načelo uzajamnog priznavanja na kojem se temelji struktura Okvirne odluke 2002/584/PUP podrazumijeva, na temelju članka 1. stavka 2. te okvirne odluke, da su države članice u načelu dužne izvršiti europski uhidbeni nalog (presuda od 6. listopada 2009., Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, t. 57.).
- 35 Naime, one mogu, s jedne strane, odbiti izvršiti takav nalog samo u slučajevima neizvršenja navedenima u člancima 3., 4. i 4.a Okvirne odluke, te, s druge strane, njegovo izvršenje mogu uvjetovati isključivo uvjetima navedenima u članku 5. (presuda od 16. srpnja 2015., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, t. 36.).
- 36 U tom pogledu valja napomenuti da Okvirna odluka o europskom uhidbenom nalogu ne sadržava odredbu koja omogućuje državi članici izvršenja da odbije predaju dotične osobe jer je kazna koju je izrekla država u kojoj je izdan uhidbeni nalog neproporcionalna u pogledu djela zbog kojih se traži predaja.
- 37 Stoga, čak i ako država članica izvršenja smatra da postoje ozbiljne poteškoće u pogledu proporcionalnosti europskog uhidbenog naloga, ona zbog toga ne može odbiti naložiti predaju tražene osobe radi izvršenja kazne koju je izrekla država članica u kojoj je izdan uhidbeni nalog.
- 38 Iako je u načelu na državi članici u kojoj je izdan uhidbeni nalog da provjeri proporcionalnost europskog uhidbenog naloga prije njegova izdavanja, čime se može ojačati načelo uzajamnog priznavanja, tom se provjerom ne može spriječiti povreda načela proporcionalnosti kada je, kao u ovom slučaju, europski uhidbeni nalog izdan radi izvršenja kazne koja je izrečena zbog jedinstvenog kaznenog djela koje čini više postupanja, ali od kojih samo neka predstavljaju kazneno djelo s obzirom na pravo države članice izvršenja.
- 39 Naime, u tom će se slučaju kazna koju je izrekla država u kojoj je izdan uhidbeni nalog izvršiti u cijelosti iako je za neka djela koja su sankcionirana tom kaznom predaja isključena.
- 40 Iz toga slijedi da, iako nalog može biti proporcionalan prilikom izdavanja, ne može se isključiti da to više neće biti prilikom izvršenja.
- 41 Međutim, iz članka 1. stavka 3., u vezi s uvodnom izjavom 12. Okvirne odluke o europskom uhidbenom nalogu, proizlazi da se temeljna prava i temeljna pravna načela koja se odražavaju u Povelji moraju poštovati u okviru europskog uhidbenog naloga.
- 42 U tom pogledu, člankom 49. stavkom 3. Povelje uspostavlja se načelo da strogost kazne ne smije biti nerazmjerna kaznenom djelu.
- 43 U pogledu toga Cour de cassation (Kasacijski sud) postavlja treće prethodno pitanje.

V. Zahtjev za ubrzani postupak:

- 44 S obzirom na traženo tumačenje koje može imati opće posljedice za tijela koja trebaju surađivati u okviru europskog uhidbenog naloga, ali i za prava tražene osobe koja je u neizvjesnoj situaciji, na obvezu pravosudnog tijela izvršenja da donese odluku u najboljim mogućim uvjetima o zahtjevu za predaju koji mu je upućen, čime mu se daje mogućnost da što prije ispuni obveze koje ima na temelju Okvirne odluke 2002/584/PUP, kao i na mjeru oduzimanja slobode (sudski nadzor) koja je u ovom postupku donesena u odnosu na osobu KL, valja tražiti provedbu ubrzanog postupka koji je predviđen člankom 23.a Statuta Suda Europske unije te člankom 105. i pratećim člancima Poslovnika navedenog Suda.

VI. Upućena pitanja:

- 45 Cour de cassation (Kasacijski sud) upućuje sljedeća pitanja:
1. Treba li članak 2. stavak 4. i članak 4. stavak 1. Okvirne odluke 2002/584 tumačiti na način da je uvjet dvostruke kažnjivosti ispunjen u situaciji kao što je ona u glavnom postupku, u kojoj je zatražena predaja zbog radnji koje se u državi u kojoj je izdan uhidbeni nalog kvalificiraju kao uništavanje i pljačka, a sastoje se od djela uništavanja i pljačke koja mogu ugroziti javni red ako u državi izvršenja postoje kažnjiva djela krađe s oštećenjima, uništavanja i oštećenja koja ne zahtijevaju taj element narušavanja javnog reda?
 2. U slučaju da na prvo pitanje treba odgovoriti potvrdno, treba li članak 2. stavak 4. i članak 4. stavak 1. Okvirne odluke 2002/584 tumačiti na način da sud države izvršenja može odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog izdan radi izvršenja kazne ako utvrdi da su pravosudna tijela države u kojoj je izdan uhidbeni nalog dotičnu osobu osudila na tu kaznu zbog počinjenja jedinstvenog kaznenog djela koje obuhvaća različita postupanja i da samo dio tih postupanja predstavlja kazneno djelo u državi izvršenja? Treba li prema tome razlikovati jesu li pravosudna tijela države izdateljice smatrala ta različita postupanja djeljivima ili ne?
 3. Nalaže li članak 49. stavak 3. Povelje o temeljnim pravima pravosudnom tijelu države članice izvršenja da odbije izvršiti europski uhidbeni nalog ako je, s jedne strane, izdan u svrhu izvršenja jedinstvene kazne zbog jedinstvenog kaznenog djela i ako se, s druge strane, s obzirom na to da određena djela zbog kojih je izrečena ta kazna ne predstavljaju kazneno djelo u pravu države članice izvršenja, predaja može odobriti samo za dio tih djela?